

21. mars 2013

Pressemelding

EOS-utvalgets årsmelding for 2012 til Stortinget

EOS-utvalget (Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste) leverte torsdag 21. mars 2013 kl. 1300 sin årsmelding for 2012 til Stortinget. Meldingen ble overlevert til stortingspresident Dag Terje Andersen.

EOS-utvalget er oppnevnt av Stortinget for å føre kontroll med etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste som utøves av eller på vegne av offentlige myndigheter til beskyttelse av nasjonale sikkerhetsinteresser. Utvalget utfører sitt arbeid uavhengig av Stortinget, men avgir hvert år en ugradert melding til Stortinget om sin virksomhet i det foregående året.

Erfaringene fra utvalgets virksomhet har også i 2012 vist at kontrollen bidrar til å sikre enkeltindividets rettssikkerhet – og til å skape tillit til at tjenestene opererer innenfor sitt rettslige rammeverk. Generelt har EOS-tjenestene vist god forståelse for utvalgets kontroll.

Utvalget fører tett og regelmessig kontroll med Politiets sikkerhetstjenestes (PST) behandling av opplysninger om enkeltpersoner. Omtrent 120 personer er blitt slettet fra PSTs arbeidsregister som et resultat av utvalgets kontroll på dette punktet i 2012.

Utvalget har kritisert PST for å ha behandlet store mengder personopplysninger utenfor arbeidsregisteret, uten at utvalget har vært kjent med dette. Opplysningene har heller ikke vært underlagt regimet for gjennomgang av arbeidsregistreringer etter fem år.

Utvalget har i 2012 vært opptatt av samarbeidet mellom PST og Etterretningstjenesten. Samarbeidet skal skje innenfor tjenestenes respektive ansvarsområder og rettsgrunnlag. Inntrykket er at tjenestene samarbeider mye og at omfanget er vesentlig større enn tidligere. Dette er en utvikling utvalget vil følge nøye med på, og som understreker behovet for kontroll av tjenestene.

I kontrollen med behandlingen av saker om sikkerhetsklarering har utvalget i 2012 hatt særlig oppmerksomhet rettet mot Nasjonal sikkerhetsmyndighets (NSM) saksbehandlingstid, som i mange tilfeller er uforholdsmessig lang. Dette kan blant få store konsekvenser for yrkeskarrieren til den som søkes sikkerhetsklarert.

Utvalget har også uttrykt en bekymring for at Forsvarets sikkerhetsavdeling (FSA) i saker om økonomiske forhold nekter sikkerhetsklarering uten at den saken gjelder har fått avgitt en forklaring i en såkalt sikkerhetssamtale, som loven krever. Saksbehandlingen har dermed vært mangelfull.

På bakgrunn av en klage over ulovlig overvåking gjennomførte utvalget i 2012 en uanmeldt inspeksjon av Etterretningsbataljonen. Dette er en kontrollmulighet som det ikke tidligere har vært behov for, men som i denne saken viste seg å være hensiktsmessig.

Årsmeldingen for 2012 og en forkortet utgave av denne er tilgjengelig på EOS-utvalgets nettsider www.eos-utvalget.no.

For mer informasjon:

Utvalgsleder Eldbjørg Løwer, telefon 97 57 31 90 / 23 31 09 30